

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2013 m. spalio 17 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė — Biometrinis pasas — Pirštų atspaudai — Reglamentas (EB) Nr. 2252/2004 — 1 straipsnio 2 dalis — Galiojimas — Teisinis pagrindas — Priėmimo procedūra — Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 7 ir 8 straipsniai — Teisė į privataus gyvenimo gerbimą — Teisė į asmens duomenų apsaugą — Proporcingumas“

Byloje C-291/12

dėl *Verwaltungsgericht Gelsenkirchen* (Vokietija) 2012 m. gegužės 15 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2012 m. birželio 12 d., pagal SESV 267 straipsnį priimto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Michael Schwarz

prieš

Stadt Bochum

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kuriį sudaro kolegijos pirmininkas L. Bay Larsen, teisėjai M. Safjan, J. Malenovský (pranešėjas), U. Löhmus ir A. Prechal,

generalinis advokatas P. Mengozzi,

posėdžio sekretorius K. Malacek, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2013 m. kovo 13 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- M. Schwarz, atstovaujamo jo paties ir *Rechtsanwalt* W. Nešković,
- *Stadt Bochum*, atstovaujamo S. Sondermann,
- Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos T. Henze ir A. Wiedmann,
- Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna,
- Europos Parlamento, atstovaujamo U. Rösslein ir P. Schonard,

* Proceso kalba: vokiečių.

— Europos Sąjungos Tarybos, atstovaujamos I. Gurov ir Z. Kupčová,
— Europos Komisijos, atstovaujamos B. Martenczuk ir G. Wils,
susipažinęs su 2013 m. birželio 13 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,
priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 2004 m. gruodžio 13 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 2252/2004 dėl valstybių narių išduodamų pasų ir kelionės dokumentų apsauginių savybių ir biometrikos standartų (OL L 385, p. 1) su pakeitimais, padarytais 2009 m. gegužės 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 444/2009 (OL L 142, p. 1 ir klaidų ištaisymas OL L 188, p. 127, toliau – Reglamentas Nr. 2252/2004), 1 straipsnio 2 dalies galiojimu.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant ginčą tarp M. Schwarz ir *Stadt Bochum* (Bochumo miestas) dėl pastarojo atsisakymo išduoti M. Schwarz pasą nepaėmus jo pirštų atspaudų, skirtų išsaugoti šiame pase.

Teisinis pagrindas

- 3 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, p. 31; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 15 t., p. 355) 2 straipsnyje nurodyta:

„Šioje direktyvoje:

- a) „asmens duomenys“ reiškia bet kurią informaciją, susijusią su asmeniu (duomenų subjektu), kurio tapatybė yra nustatyta arba gali būti nustatyta; asmuo, kurio tapatybė gali būti nustatyta, yra tas asmuo, kurio tapatybė gali būti nustatyta tiesiogiai ar netiesiogiai, ypač pasinaudojus nurodytu asmens identifikavimo kodu arba vienu ar keliais to asmens fizinei, fiziologinei, protinei, ekonominei, kultūrinei ar socialinei tapatybei būdingais veiksniais;
- b) „asmens duomenų tvarkymas“ (tvarkymas) reiškia bet kurią operaciją ar operacijų rinkinį, automatiniais arba neautomatiniais būdais atliekamus su asmens duomenimis, kaip antai: rinkimas, užrašymas, rūšiavimas, saugojimas, adaptavimas ar keitimas, atgaminimas, paieška, naudojimas, atskleidimas perduodant, platinant ar kitu būdu padarant juos prieinamus, išdėstymas reikiama tvarka ar sujungimas derinant, blokavimas, trynimas ar naikinimas;

<...>“

- 4 Direktyvos 95/46/EB 7 straipsnio e punkte nurodyta:

„Valstybės narės numato, kad asmens duomenis galima tvarkyti tik tuo atveju, jeigu:

<...>

- e) tvarkyti reikia vykdant užduotį, atliekamą visuomenės labui, arba įgyvendinant oficialius įgaliojimus, suteiktus duomenų valdytojui arba trečiajai šaliai, kuriai atskleidžiami duomenys“.

5 Reglamento Nr. 2252/2004 2, 3 ir 8 konstatuojamosiose dalyse skelbiama:

„(2) 2000 m. spalio 17 d. Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų rezoliucija [papildančia 1981 m. birželio 23 d., 1982 m. birželio 30 d., 1986 m. liepos 14 d. ir 1995 m. liepos 10 d. rezoliucijas dėl pasų ir kitų kelionės dokumentų apsaugos (OL C 310, p. 1)] buvo įvesti minimalūs pasų apsaugos standartai. Dabar yra tikslinga rezoliuciją patobulinti priimant Bendrijos priemonę, kad būtų pasiekti aukštesni suderinti pasų ir kelionės dokumentų apsaugos nuo klastojimo standartai. Tuo pačiu metu į pasą ar kelionės dokumentą reikėtų integruoti biometrinius identifikatorius, siekiant sukurti patikimą sąsają tarp tikrojo savininko ir dokumento.

(3) Apsauginių savybių suderinimas ir biometrinių identifikatorių integravimas yra svarbus žingsnis naujų elementų naudojimo link, atsižvelgiant į būsimą raidą Europos lygiu, dėl kurių kelionės dokumentas taps saugesnis ir bus sukurta patikimesnė sąsaja tarp savininko ir paso bei kelionės dokumento, tokiu būdu reikšmingai prisidedant prie šių dokumentų apsaugos nuo nesąžiningo naudojimosi. Reikėtų atsižvelgti į Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) specifikacijas, pirmiausia į tas, kurios yra išdėstytos dokumente Nr. 9303 dėl mašininio skaitymo kelionės dokumentų.

<...>

(8) Asmens duomenų, tvarkomų pasų ir kelionės dokumentų kontekste, atžvilgiu taikoma [Direktyva 95/46]. Turėtų būti užtikrinta, kad pase nėra saugoma jokia kita informacija, jei ji nėra numatyta reglamente ar jo priede ar minima atitinkamame kelionės dokumente.“

6 Pagal Reglamento Nr. 444/2009 5 konstatuojamąją dalį:

„Reglamente <...> Nr. 2252/2004 reikalaujama, kad biimetriniai duomenys būtų renkami ir saugomi pasų ir kelionės dokumentų, kurie vėliau bus išduoti, laikmenoje. Tai nedaro įtakos kitokiam šių duomenų naudojimui ir saugojimui laikantis valstybių narių nacionalinių teisės aktų. Reglamente <...> Nr. 2252/2004 nepateikiama duomenų bazių, skirtų saugoti tokius duomenis valstybėse narėse, kūrimo ir priežiūros teisinio pagrindo – tai visiškai priklauso nacionalinės teisės sričiai“.

7 Pagal Reglamento Nr. 2252/2004 1 straipsnio 2–2a dalis:

„1. Valstybių narių išduodami pasai ir kelionės dokumentai turi atitikti priede išdėstytus minimalius apsaugos standartus.

<...>

2. Pasuose ir kelionės dokumentuose turi būti labai saugi laikmena, kurioje yra veido atvaizdas. Valstybės narės į sąveikias formas taip pat įtraukia du tiesiai išpaustus pirštų atspaudus. Duomenys turi būti apsaugoti, o laikmena turi būti pakankamos talpos ir galios, kad būtų garantuotas duomenų integralumas, autentiškumas ir konfidencialumas.

2a. Reikalavimas duoti pirštų atspaudus netaikomas šiems asmenims:

a) Vaikams iki 12 metų.

<...>

b) asmenims, kurie fiziškai negali duoti pirštų atspaudų.“

8 Šio reglamento 2 straipsnio a punkte numatyta:

„5 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka <...> nustatomos pasams ir kelionės dokumentams taikytinos papildomos techninės specifikacijos:

a) papildomos apsauginės savybės ir reikalavimai, įskaitant griežtesnius apgaulę, padirbinėjimą ir klastojimą užkardančius standartus.“

9 Šio reglamento 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Laikantis 5 straipsnio 2 dalyje nurodytos tvarkos, gali būti nuspręsta, kad 2 straipsnyje nurodytos specifikacijos yra slaptos ir neskelbiamos. Tokiu atveju jos yra žinotinos tiktai įstaigoms, valstybių narių paskirtoms atsakingomis už spausdinimą, ir valstybės narės arba [Europos] Komisijos tinkamai įgaliotiems asmenims.“

10 Pagal to paties reglamento 4 straipsnio 3 dalį:

„Biometriniai duomenys renkami ir saugomi pasų ir kelionės dokumentų, kurie bus išduoti vėliau, laikmenoje. Pagal šį reglamentą biometrinės savybės pasuose ir kelionės dokumentuose naudojamos tik patikrinti:

a) paso ar kelionės dokumento autentiškumą;

b) savininko asmens tapatybę pagal tiesiogiai prieinamas palyginamas savybes, kai pasą ar kelionės dokumentą reikalaujama pateikti pagal teisės aktus.

Papildomų apsauginių savybių patikrinimas atliekamas nepažeidžiant 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 562/2006, nustatančio taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Bendrijos kodeksą (Šengeno sienų kodeksas) [(OL L 105, p. 1)] 7 straipsnio 2 dalies. Nustatyta neatitiktis savaime neturi poveikio paso ar kelionės dokumento galiojimui išorės sienos kirtimo tikslais.“

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

11 M. Schwarz paprašė *Stadt Bochum* išduoti pasą, bet nesutiko, kad šiuo pagrindu būtų paimti jo pirštų atspaudai. *Stadt Bochum* atmetus prašymą, M. Schwarz pareiškė ieškinį teismui, kuris vėliau pateikė prašymą priimti prejudicinį sprendimą, siekdamas, kad šis miestas būtų įpareigotas išduoti jam pasą nepaėmus jo pirštų atspaudų.

12 Šiame teisme M. Schwarz ginčija Reglamento Nr. 2252/2004, kuriuo nustatyta pareiga paimti asmenų, prašančių išduoti pasą, pirštų atspaudus, galiojimą. Jis tvirtina, kad šis reglamentas priimtas remiantis netinkamu teisiniu pagrindu ir kad pažeista jo priėmimo procedūra. Be to, šio reglamento 1 straipsnio 2 dalis pažeidžia asmens duomenų teisinę apsaugą, įtvirtintą, viena vertus, su teise į privatų gyvenimą susijusiam Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 7 straipsnyje ir, kita vertus, aiškiai ją nurodančiame Chartijos 8 straipsnyje.

13 Esant šioms aplinkybėms, *Verwaltungsgericht Gelsenkirchen* (Gelsenkircheno administracinis teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar [Reglamento Nr. 2252/2004] 1 straipsnio 2 dalis laikytina galiojančia?“

Dėl prejudicinio klausimo

- 14 Klausimu, kurį reikia skaityti atsižvelgiant į nutartį dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, nacionalinis teismas iš esmės nori sužinoti, ar Reglamento Nr. 2252/2004 1 straipsnio 2 dalis negalioja, nes, pirma, šis reglamentas pagrįstas netinkamu teisiniu pagrindu, antra, buvo pažeista jo priėmimo procedūra ir, trečia, jo 1 straipsnio 2 dalis pažeidžia tam tikras pagrindines pagal jame nustatytus reikalavimus išduotų pasų turėtojų teises.

Dėl Reglamento Nr. 2252/2004 teisinio pagrindo

- 15 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nori išsiaiškinti, ar Reglamentas Nr. 2252/2004 galėjo būti priimtas EB 62 straipsnio 2 punkto a papunkčio pagrindu, nes šioje nuostatoje nėra aiškiai minima su Sąjungos piliečiams išduotais pasais ir kelionės dokumentais (toliau – pasais) susijusių klausimų reglamentavimo kompetencija.
- 16 Šiuo aspektu reikia priminti, kad nuo 1999 m. gegužės 1 d. iki 2009 m. lapkričio 30 d. galiojusios redakcijos EB 62 straipsnio 2 punkto a papunktis, kurio pagrindu priimtas Reglamentas Nr. 2252/2004, yra EB sutarties IV antraštinėje dalyje „Vizų, prieglobsčio, imigracijos ir kitos su laisvu asmenų judėjimu susijusios politikos sritys“. Šiame punkte buvo numatyta, kad Europos Sąjungos Taryba EB 67 straipsnyje nurodyta tvarka per penkerius metus nuo Amsterdamo sutarties įsigaliojimo nustato „priemonės, susijusias su valstybių narių išorės sienų kirtimu ir nustatančias <...> reikalavimus ir procedūras, kurių valstybės narės turi laikytis prie tokių valstybės sienų tikrinamos asmenis“.
- 17 Iš EB 62 straipsnio 2 punkto a papunkčio formuluotės ir juo siekto tikslo matyti, kad ši nuostata įgalioja Tarybą reglamentuoti prie Europos Sąjungos išorės sienų vykdomų jas kertančių asmenų tapatybės patikrinimų eigą. Kadangi toks patikrinimas neatsiejamas nuo dokumentų, leidžiančių nustatyti šią tapatybę, pateikimo, EB 62 straipsnio 2 punkto a papunkčiu Tarybai suteikta teisė dėl tokių dokumentų ir visų pirma dėl pasų priimti norminius aktus.
- 18 Dėl atsakymo į klausimą, ar šis straipsnis suteikė Tarybai teisę priimti priemones, kuriomis nustatomos pasų išdavimo Sąjungos piliečiams normos ir tvarka, reikia pažymėti, viena vertus, kad šiame straipsnyje, išsamiau nedetalizuojant, minimi „asmenų“ tikrinimai. Taigi, reikia laikyti, kad ši nuostata apima ne tik trečiųjų šalių, bet ir Sąjungos piliečius, taigi ir jų pasus.
- 19 Kita vertus, kaip, be kita ko, nurodyta Komisijos pateiktame Tarybos reglamento dėl ES piliečių pasų apsauginių savybių ir biometrikos standartų pasiūlymo aiškinamajame memorandume (COM(2004) 116 galutinis), šių pasų saugumo standartų suderinimas gali būti būtinas siekiant, kad juose įdiegtos saugumo priemonės būtų ne mažiau pažangios, nei numatytosios nustatant trečiųjų šalių piliečiams skirtų vizų ir leidimų gyventi tipines formas. Esant šioms aplinkybėms, Sąjungos teisės aktų leidėjas laikytinas turinčiu kompetenciją numatyti Sąjungos piliečių pasams ekvivalentiškus saugumo elementus, jei tokia kompetencija leidžia apsaugoti juos nuo klastojimo ar nesąžiningo naudojimo.
- 20 Iš to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad EB 62 straipsnio 2 punkto a papunktis yra tinkamas Reglamento Nr. 2252/2004 ir būtent jo 1 straipsnio 2 dalies priėmimo teisinis pagrindas.

Dėl Reglamento Nr. 2252/2004 priėmimo procedūros

- 21 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar Reglamento Nr. 2252/2004 1 straipsnio 2 dalis yra galiojanti atsižvelgiant į EB 67 straipsnio 1 dalyje numatytą šio reglamento priėmimo tvarką. Šiuo atžvilgiu jis nurodo ieškovo pagrindinėje byloje argumentus, kad, priešingai, nei numatyta šioje nuostatoje, nebuvo tinkamai pasitarta su Europos Parlamentu. Ieškovas teigia, kad Komisijos pasiūlyme, kurį ši pateikė norėdama konsultuotis, valstybėms narėms buvo

numatyta tik galimybė pasuose išsaugoti pirštų atspaudų atvaizdą, o po konsultacijos su Parlamentu ši galimybė pakeista į pareigą. Toks pakeitimas esą esminis, todėl vadovaujantis EB 67 straipsniu reikėjo iš naujo konsultuotis su Parlamentu.

- 22 Tačiau neginčijama, kad Reglamento Nr. 2252/2004 1 straipsnio 2 dalies tekstas, dėl kurio nesikonsultuota su Parlamentu, Reglamentu Nr. 444/2009 visiškai pakeistas nauju, kuris perėmė pareigą pasuose išsaugoti elektroninių pirštų atspaudų atvaizdą. Kadangi pagrindinės bylos aplinkybėmis taikytinas Reglamentas Nr. 444/2009 ir jis priimtas pagal bendro sprendimo priėmimo procedūrą, šioje procedūroje Parlamentui dalyvaujant lygiomis teisėkūros subjekto teisėmis, tariamo negaliojimo motyvas yra nereikšmingas.

Dėl pagarbos privačiam gyvenimui ir asmens duomenų teisinės apsaugos pagrindinių teisių

- 23 Pirmiausia reikia išnagrinėti, ar Reglamento Nr. 2252/2004 1 straipsnio 2 dalyje numatytas elektroninių pirštų atspaudų paėmimas ir jų išsaugojimas pasuose yra teisių į privataus gyvenimo gerbimą ir asmens duomenų teisinę apsaugą ribojimas. Atsakius teigiamai, reikėtų patikrinti, ar toks ribojimas yra pateisinamas.

Dėl apribojimo egzistavimo

- 24 Chartijos 7 straipsnyje, be kita ko, numatyta, kad kiekvienas asmuo turi teisę į tai, kad būtų gerbiamas jo privatus gyvenimas. Pagal jos 8 straipsnio 1 dalį kiekvienas turi teisę į savo asmens duomenų apsaugą.
- 25 Iš šių nuostatų, siejant jas vieną su kita, išplaukia, kad šias teises iš principo gali riboti bet koks trečiojo asmens atliekamas asmens duomenų tvarkymas.
- 26 Iš pradžių reikia priminti, kad, pirma, privataus gyvenimo gerbimas tvarkant asmens duomenis susijęs su visa informacija apie fizinį asmenį, kurio tapatybė nustatyta arba gali būti nustatyta (2010 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *Volker und Markus Schecke ir Eifert*, C-92/09 ir C-93/09, Rink. p. I-11063, 52 punktą ir 2011 m. lapkričio 24 d. Sprendimo *ASNEF ir FECEMD*, C-468/10 ir C-469/10, Rink. p. I-12181, 42 punktą).
- 27 Pirštų atspaudai prie šių duomenų priskiriami todėl, kad jie objektyviai apima unikalios informacijos apie fizinį asmenį ir leidžia juos tiksliai identifikuoti (šiuo klausimu žr., be kita ko, 2008 m. gruodžio 4 d. Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimo *S. ir Marper prieš Jungtinę Karalystę*, *Recueil des arrêts et décisions* 2008-V, p. 213, 68 ir 84 punktus).
- 28 Antra, kaip matyti iš Direktyvos 95/46 2 straipsnio b punkto, asmens duomenų tvarkymas yra bet kokia trečiojo asmens su šiais duomenimis atliekama operacija, kaip antai rinkimas, įrašymas, saugojimas, paieška ar naudojimas.
- 29 Kad įgyvendintų Reglamento Nr. 2252/2004 1 straipsnio 2 dalį, nacionalinės institucijos turi paimti atitinkamų asmenų pirštų atspaudus ir juos išsaugoti į pasą įdiegtoje atmintinėje. Taigi tokios priemonės laikytinos asmens duomenų tvarkymu.
- 30 Esant tokioms aplinkybėms, reikia konstatuoti, kad Reglamento Nr. 2252/2004 1 straipsnio 2 dalimi reglamentuotas nacionalinių institucijų atliekamas pirštų atspaudų paėmimas ir saugojimas yra teisės į privataus gyvenimą gerbimą ir asmens duomenų teisinę apsaugą ribojimas. Taigi reikia išnagrinėti, ar šie ribojimai yra pateisinami.

Dėl pateisinimo

- 31 Iš Chartijos 8 straipsnio 2 dalies matyti, kad asmens duomenys gali būti tvarkomi tik turint duomenų subjekto sutikimą ar kitais įstatymo nustatytais teisėtais pagrindais.
- 32 Dėl sąlygos, susijusios su pasų turėtojų sutikimu duoti pirštų atspaudus, reikia pažymėti, kad pasas Sąjungos piliečiams paprastai yra būtinas visų pirma tam, kad galėtų judėti į trečiąsias valstybes ir kad šiame dokumente, vadovaujantis Reglamento Nr. 2252/2004 1 straipsnio 2 dalimi, turi būti pirštų atspaudai. Taigi, Sąjungos piliečiai, pageidaujantys judėti į trečiąsias valstybes, neturi galimybių laisvai prieštarauti pirštų atspaudų tvarkymui. Esant tokioms aplinkybėms, išduoti pasą prašantys asmenys neturėtų būti laikomi davę sutikimą tokiam tvarkymui.
- 33 Dėl pirštų atspaudų tvarkymo pateisinimo kitu įstatyme numatytu teisėtu pagrindu pirmiausia reikia priminti, kad Chartijos 7 ir 8 straipsniais pripažįstamos teisės nėra absoliučios prerogatyvos ir turi būti vertinamos atsižvelgiant į jų socialinį tikslą (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Volker und Markus Schecke ir Eifert* 48 punktą ir 2011 m. gegužės 5 d. Sprendimo *Deutsche Telekom*, C-543/09, Rink. p. I-3441, 51 punktą).
- 34 Iš tiesų Chartijos 52 straipsnio 1 dalimi leidžiama apriboti naudojimąsi tokiomis teisėmis, jei šie apribojimai numatyti įstatymo, nekeičia minėtų teisių ir laisvių esmės ir, remiantis proporcingumo principu, yra būtini ir tikrai atitinka Sąjungos pripažintus bendruosius interesus arba reikalingi kitų teisėms ir laisvėms apsaugoti.
- 35 Nagrinėjamu atveju neginčijama, kad, pirma, apribojimas, kurį lemia pirštų atspaudų paėmimas ir saugojimas išduodant pasus laikytinas numatytu įstatymo, kaip tai suprantama pagal Chartijos 52 straipsnio 1 dalį, nes šios operacijos numatytos Reglamento Nr. 2252/2004 1 straipsnio 2 dalyje.
- 36 Antra, dėl bendrojo intereso tikslo, kurio siekiama šiuo apribojimu, iš Reglamento Nr. 2252/2004 1 straipsnio 2 dalies, skaitomos atsižvelgiant į šio reglamento 2 ir 3 konstatuojamąsias dalis, matyti, kad šia nuostata siekiama visų pirma dviejų konkrečių tikslų: 1) apsaugoti pasus nuo klastojimo ir 2) nuo nesąžiningo, t. y. kitų nei teisėtas savininkas asmenų, naudojimo.
- 37 Tokie tikslai šiai nuostatai nustatyti, be kita ko, tam, kad būtų užkirstas kelias neteisėtam asmenų patekimui į Sąjungos teritoriją.
- 38 Tokiomis aplinkybėmis reikia konstatuoti, kad Reglamento Nr. 2252/2004 1 straipsnio 2 dalimi siekiama Sąjungos pripažinto bendrojo intereso tikslo.
- 39 Trečia, iš Teisingumo Teismo turimos medžiagos nematyti ir, beje, byloje nebuvo teigta, kad nagrinėjami naudojimosi Chartijos 7 ir 8 straipsniuose pripažintomis teisėmis apribojimai keistų šių teisių esmę.
- 40 Ketvirta, reikia patikrinti, ar šių teisių apribojimai yra proporcingi atsižvelgiant į Reglamentu Nr. 2252/2004 siekiamus tikslus, taigi ir atsižvelgiant į tikslą užkirsti kelią neteisėtam asmenų patekimui į Sąjungos teritoriją. Taigi reikia išnagrinėti, ar šiuo reglamentu įgyvendintos priemonės yra tinkamos šiam tikslui pasiekti ir neviršija to, kas būtina jam pasiekti (žr. minėto Sprendimo *Volker und Markus Schecke ir Eifert* 74 punktą).
- 41 Kalbant apie tai, ar Reglamento Nr. 2252/2004 1 straipsnio 2 dalis yra tinkama pasų apsaugos nuo klastojimo tikslui pasiekti, neginčijama, kad šioje nuostatoje numatytas pirštų atspaudų saugojimas labai saugioje laikmenoje yra techninis patobulinimas, taigi toks saugojimas gali sumažinti pasų klastojimo riziką ir palengvinti institucijų, kurioms pavesta pasienyje tikrinti jų autentiškumą, darbą.

- 42 Dėl tikslo apsaugoti pasus nuo nesąžiningo naudojimo M. Schwarz tvirtina, kad jam tapatybės tikrinimo pasitelkiant pirštų atspaudus metodas netinka, nes taikant šį metodą praktikoje pasitaiko klaidų. Kadangi dvi atskirai padarytos piršto atspaudu skaitmeninės kopijos niekada nebus tapačios, šiuo metodu pagrįstos sistemos niekada nebus pakankamai tikslios, taigi joms būdingas nemažas klaidingo leidimo neturinčių asmenų praleidimo ir klaidingo tinkamų asmenų nepraleidimo nuošimtis.
- 43 Šiuo atžvilgiu vis dėlto reikia konstatuoti, jog tai, kad šis metodas nėra visiškai patikimas, nėra lemiamas veiksnys. Viena vertus, nors jis ir nevisiškai panaikina galimybę praleisti leidimo neturinčius asmenis, pakanka, kad jis reikšmingai sumažintų tokio praleidimo riziką, kuri būtų, jei šis metodas nebūtų naudojamas.
- 44 Kita vertus, nors tai, kad tam tikrais labai retais atvejais pirštų atspaudų metodo taikymas tapatybei tikrinti gali lemti klaidingą tinkamų asmenų nepraleidimą, yra tiesa, ji nepaneigia aplinkybės, kad paso turėtojo pirštų atspaudų nesutapimo su į šį dokumentą integruotais duomenimis atvejis, kaip matyti iš Reglamento Nr. 2252/2004 4 straipsnio 3 dalies, dar nereiškia automatinio atitinkamo asmens neįleidimo į Sąjungos teritoriją. Vienintelis tokios nesutapties padarinys bus kompetentingų valdžios institucijų atkreiptas dėmesys į atitinkamą asmenį ir galimas išsamus patikrinimas, skirtas jo tapatybei galutinai nustatyti.
- 45 Remiantis išdėstytais motyvais reikia konstatuoti, kad Reglamento Nr. 2252/2004 1 straipsnio 2 dalyje numatytas pirštų atspaudų paėmimas ir saugojimas yra tinkami šio reglamento tikslams pasiekti, taigi ir užkirsti kelią neteisėtam asmenų patekimui į Sąjungos teritoriją.
- 46 Toliau, dėl tokio tvarkymo būtinybės, teisės aktų leidėjas turėjo visų pirma patikrinti, ar įmanoma imtis priemonių, kurios ne taip ribotų Chartijos 7 ir 8 straipsniuose įtvirtintas teises ir leistų veiksmingai pasiekti atitinkamo Sąjungos reglamentavimo tikslus (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Volker und Markus Schecke ir Eifert* 86 punktą).
- 47 Tokiomis aplinkybėmis, kalbant apie pasų apsaugos nuo nesąžiningo naudojimo tikslą, pirmiausia reikia išnagrinėti, ar ribojimas, kurį sudaro pirštų atspaudų paėmimo priemonė, neviršija to, kas būtina šiam tikslui pasiekti.
- 48 Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad, viena vertus, paimami tik dviejų pirštų atspaudai. Paprastai pirštai nėra slepiami nuo kitų asmenų žvilgsnių, taigi tai nėra intymaus pobūdžio operacija. Ji atitinkamam asmeniui taip pat nesukelia fizinio ar psichologinio pobūdžio nepatogumų, kaip ir jo veido fotografavimas.
- 49 Be abejo, pirštų atspaudų paėmimas yra papildoma operacija greta veido fotografavimo. Tačiau dviejų operacijų, skirtų asmens tapatybei nustatyti, atlikimas kartu *a priori* dar nereiškia didesnio Chartijos 7 ir 8 straipsniais pripažintų teisių ribojimo nei jų atlikimas atskirai.
- 50 Taigi iš Teisingumo Teismo turimos bylos medžiagos negalima daryti išvados, kad, kiek tai susiję su nagrinėjama byla, pirštų atspaudų paėmimas ir veido nufotografavimas, atliekami tuo pačiu metu, dėl šios vienintelės priežasties yra didesnis šių teisių ribojimas.
- 51 Kita vertus, reikia pažymėti, kad vienintelė reali pirštų atspaudų paėmimo alternatyva, nurodyta per procedūrą Teisingumo Teisme, yra akies rainelės atvaizdo įvedimas. Tačiau iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos nematyti, kad toks metodas mažiau ribotų Chartijos 7 ir 8 straipsniais pripažintas teises nei pirštų atspaudai.
- 52 Be to, dėl dviejų minėtų metodų veiksmingumo neginčijama, kad rainelės atpažinimo grindžiamo metodo technologinė pažanga dar nesiekia pirštų atspaudų lygio. Be to, rainelės atpažinimo metodas šiuo metu yra daug brangesnis nei pirštų atspaudų lyginimo metodas, taigi ir ne toks tinkamas taikyti visuotinai.

- 53 Tokiomis aplinkybėmis reikia konstatuoti, kad Teisingumo Teismui nenurodyta priemonių, kurios galėtų pakankamai veiksmingai padėti pasiekti pasų apsaugos nuo nesąžiningo naudojimo tikslą ir kartu mažiau ribotų Chartijos 7 ir 8 straipsniais įtvirtintas teises nei pirštų atspaudų metodas.
- 54 Toliau tam, kad Reglamento Nr. 2252/2004 1 straipsnio 2 dalis būtų pateisinama siekiant minėto tikslo, dar reikia, kad joje nebūtų numatytas toks paimtų pirštų atspaudų tvarkymas, kuris viršytų tai, kas yra būtina šiam tikslui pasiekti.
- 55 Šiuo atžvilgiu reikia pažymėti, kad teisės aktų leidėjas turi įsitikinti, ar esama specialių garantijų, skirtų šiems duomenims veiksmingai apsaugoti nuo netinkamo ir piktnaudžiaujant atliekamo tvarkymo (šiuo klausimu žr. minėto Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimo *S. ir Marper prieš Jungtinę Karalystę* 103 punktą).
- 56 Atsižvelgiant į tai, reikia pažymėti, viena vertus, kad Reglamento Nr. 2252/2004 4 straipsnio 3 dalyje aiškiai nurodyta, jog pirštų atspaudai gali būti naudojami tik paso autentiškumui ir jo turėtojo tapatybei patikrinti.
- 57 Kita vertus, šiuo reglamentu užtikrinama apsauga nuo rizikos, kad pirštų atspaudų duomenis nuskaitys leidimo neturintys asmenys. Šiuo atžvilgiu iš šio reglamento 1 straipsnio 2 dalies matyti, kad atitinkami duomenys saugomi į pasą integruotoje ir labai saugioje atmintinėje.
- 58 Vis dėlto šiuo punktu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar Reglamento Nr. 2252/2004 1 straipsnio 2 dalis yra proporcinga atsižvelgiant į riziką, kad pagal šią nuostatą padarius pirštų atspaudus, šie labai aukštos kokybės duomenys prireikus bus saugomi centralizuotai ir naudojami kitais nei šiame reglamente numatytieji tikslais.
- 59 Šiuo atžvilgiu reikia pažymėti, kad pirštų atspaudams, be abejo, tenka ypatingas vaidmuo asmenų tapatybės nustatymo srityje apskritai. Tapatybės nustatymo lyginant tam tikroje vietoje padarytus pirštų atspaudus su saugomais duomenų bazėje atspaudais technika leidžia nustatyti tam tikro asmens buvimo toje vietoje faktą, nesvarbu, ar tai būtų nusikaltimo tyrimas, ar netiesioginis tokio asmens sekimas.
- 60 Tačiau reikia priminti, kad Reglamento Nr. 2252/2004 1 straipsnio 2 dalyje numatyta pirštų atspaudus saugoti tik pačiame pase, kurį turi tik jo savininkas.
- 61 Kadangi šiuo reglamentu nenumatyta jokia kita šių atspaudų saugojimo forma ar priemonė, jo, kaip nurodyta Reglamento Nr. 444/2009 5 konstatuojamojoje dalyje, negalima aiškinti kaip suteikiančio pagrindą centralizuoti jo pagrindu surinktus duomenis arba juos panaudoti kitais tikslais nei siekiant užkirsti kelią asmenims neteisėtai patekti į Sąjungos teritoriją.
- 62 Tokiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo argumentai dėl rizikos, susijusios su galimybės centralizuoti tokius duomenis, bet kuriuo atveju negali turėti poveikio šio reglamento galiojimui ir prireikus turėtų būti nagrinėjami byloje, kuri atitinkamą jurisdikciją turinčiame teisme būtų pradėta pagal ieškinį dėl teisėkūros akto, numatančio centralizuotą pirštų atspaudų bazę.
- 63 Remiantis anksčiau pateiktais motyvais reikia konstatuoti, kad Reglamento Nr. 2252/2004 1 straipsnio 2 dalimi nelemia tokio pirštų atspaudų tvarkymo, kuris viršytų tai, kas būtina siekiant pasų apsaugos nuo nesąžiningo naudojimo tikslo.
- 64 Darytina išvada, kad dėl Reglamento Nr. 2252/2004 1 straipsnio 2 dalies atsiradusį apribojimą pateisina pasų apsaugos nuo nesąžiningo naudojimo tikslas.

- 65 Tokiomis aplinkybėmis nebereikia nagrinėti, ar šiuo reglamentu įgyvendintos priemonės yra būtinos atsižvelgiant į kitą tikslą, susijusį su apsauga nuo pasų klastojimo.
- 66 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti taip, kad jį nagrinėjant nenustatyta nieko, kas galėtų turėti įtakos Reglamento Nr. 2252/2004 1 straipsnio 2 dalies galiojimui.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 67 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiai teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

Nagrinėjant pateiktą klausimą nenustatyta nieko, kas galėtų turėti įtakos 2004 m. gruodžio 13 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 2252/2004 dėl valstybių narių išduodamų pasų ir kelionės dokumentų apsauginių savybių ir biometrikos standartų su pakeitimais, padarytais 2009 m. gegužės 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 444/2009, 1 straipsnio 2 dalies galiojimui.

Parašai.